

112. ► KOSZTA JÓZSEF (1861-1949)

Nyári délután (Tanyai házak piros ruhás nőekkel)

Olaj, papírlemez, 49x65 cm
Jelezve jobbra lent: Koszta

Kezdő ár: 3 200 000 Ft / 10 159 EUR
Becsérték: 6 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimated value: 19 048 – 25 397 EUR

AUKCIONÁLVA:

► BÁV 3. árverés, 64. tétel

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA:

► A Magyar Királyi Postatakarékpénztár Árverési Csarnokának XCV. Aukciója, 1940. október, katalógus: 316.

1
2

1. Koszta József fest, 1948

2. A felújított Koszta-ház, Szentes

„CSAK ITT ÉRZEM MAGAM JÓL...”

Csontváry Kosztka Tivadar a Közel-Keleten, Gulácsy Lajos Itáliában, Paál László Barbizonban, Koszta József pedig Szentesen találta meg azt a helyet, ahol sorra születtek legmegkapóbb alkotásai. A szentesi tanyavilág sok évtizeden keresztül volt otthona és egyben festészetének témája. Koszta 1911-ben, a római képzőművészeti kiállításon való szereplését követően, ahol díjat is nyert, letelepedésre alkalmas helyet keresett az Alföldön, Cegléd, Csorvás, Félegyháza és Kunszentmárton vidékén utazgatva. Választása végül a Szentes határában fekvő Lakos-tanyára esett, melyet egy évtizeden át bérelt. Ezt követően vásárolta meg a szomszédságban fekvő 15 holdas, tanyás birtokot Várfokon. Az istállóból alakította ki műtermét és a budapesti teletléseket kivéve, haláláig itt élt és alkotott. Az erdélyi származású Koszta tehát, kortársaihoz és legközelebbi barátaihoz – Rudnay Gyulához, Tornyai Jánoshoz vagy Nagy Istvánhoz - hasonlóan az alföld festője lett. Legendásan nyakas, szabadságvágyó ember volt, aki ha munkájában megzavarták, kutyáit mindig ráuszította a hivatlan vendégre. Ha „véletlenül” nem állt meg a vonat a tanyájánál, hát inkább kiugrott belőle. Így vallott: *„Hogy speciálisan miért lakom Szentesen, arra csak azt mondhatom, hogy ez az a táj, amely leginkább és legegységesebben viseli magán a magyar táj jellegzetességeit. Csak itt érzem magam jól, s csak igazán itt tudok dolgozni.”*

ÉJSZAKAI NAPSÜTÉS

A kezdeti nehézségek után, 1917-ben, az akkor ötvenhat éves Koszta József Ernst-Múzeumbeli kiállításával elérte az áttörést és, kiforrott stílusa végre méltó fogadtatásra talált. Koszta drámai erejű tájképei mellett mély érzelmekkel, hamis patosz nélkül a tanyasiak fáradtságos, nehéz életét is bemutatja vásznain. Bravúrosan, indulatosan fest: mély sötétek és harsogó világosok kontrasztjára épít, tüzes, tiszta színei az elfojtott szenvedélyt, a feszültséget testesítik meg. A *Nyári délután* is ebbe a sorozatba illeszkedik. A sötétkék, szinte éjszakai égbolttól, mint a napsugarak ragyognak ki a tanya fehérén izzó házfalai és a vörös ruhás nőalakok. Érezni a nyári forróságot, a csendet. A látottakat összesűrítve, izzó színekkel ábrázolja a rajongott alföldi tájat.

Hársfalvi Magdolna

